

LLETRES DE COSTA. AVÍS DE PRESÈNCIA DE MOROS I VAIXELLS ENEMICS A LES COSTES DE LA MARINA. SEGLE XV

Joan Ivars Cervera

L'Arxiu Municipal de València conserva una interessant col·lecció de les còpies de les cartes dels segles XIV i XV -lletres missives- emanades del Consell de la ciutat amb destinataris molt diversos: particulars, estaments eslesiàstic i nobiliari, el rei, el papa i jurats de diverses poblacions valencianes i de fora del Regne. Sobre aquestes lletres s'han fet ja alguns treballs en els quals s'han estudiat diversos punts d'atenció del contingut de les cartes: destinataris, procedència, temàtica, cronologia, etc. Coneixem els treballs d'Agustín Rubio Vela *Epistolari de la València Medieval*, el d'Antonio Savall Gregori *Lletres missives del Consell de València (maig-agost de 1374)* i el de Guillem Chismol Muñoz-Caravaca *Lletres missives de la ciutat de València (1410-143)*, aquests dos últims, Treballs de Fi de Master (TFM), dirigit el primer per Mateu Rodrigo Lizondo i el segon per Antoni Furió i Diego. En tots aquests treballs podem trobar abundant bibliografia sobre les cartes que diversos autors han estudiat els últims anys.

Nosaltres presentem la transcripció de les cartes del Consell de la Ciutat de València, emeses generalment pels seus Jurats i dirigides especialment als jurats de Morvedre, tot i que n'hi ha unes poques amb altres destinataris com el Rei o els jurats de Burriana. En totes elles la temàtica és quasi idèntica: avisar del perill de la presència de naus de moros (a vegades també de genovesos) a les costes de la comarca de la Marina o altres costes pròximes, com Eivissa o Formentera. En general, l'avis de perill comença en el lloc on són vistes les naus; posteriorment la notícia va passant per diversos pobles de la costa, fins que finalment arriba a València i aquí els jurats envien les seues missives als de Sagunt (sempre *Murvedre* als textos, com és natural a aquesta època). No sabem si aquests avisos continuarien des d'aquí a altres pobles. Pretenem fer la transcripció d'aproximadament unes 120 lletres, amb aquesta temàtica i a la

zona referida, en diversos lliuraments d'aquesta revista. Ens hem basat per a la nostra selecció de les lletres missives en l'obra de José Hinojosa *Montalvo La pirateria i el corso en el litoral alicantino a finales de la Edad Media* (Instituto Alcantino de Cultura Juan Gil-Albert, 2004). En l'apèndix 2 d'aquesta interessant obra apareixen, amb les corresponents referències documentals, tots els avisos de les costes del sud valencià, dels quals nosaltres hem seleccionat els originats a la Marina Alta.

El meu agraïment al professor Dr. José Mª Cruselles, del Departament d'Història Medieval de la Universitat de València, per resoldre'm els dubtes en la transcripció dels documents.

REGEST I TRANSCRIPCIÓ DE LES LLETRES MISSIVES ENVIADES PELS JURATS DEL CONSELL DE LA CIUTAT DE VALÈNCIA AMB AVISOS DE PRESENCIA DE MOROS A LES COSTES DE LA MARINA I ALTRES COSTES PRÒXIMES

1

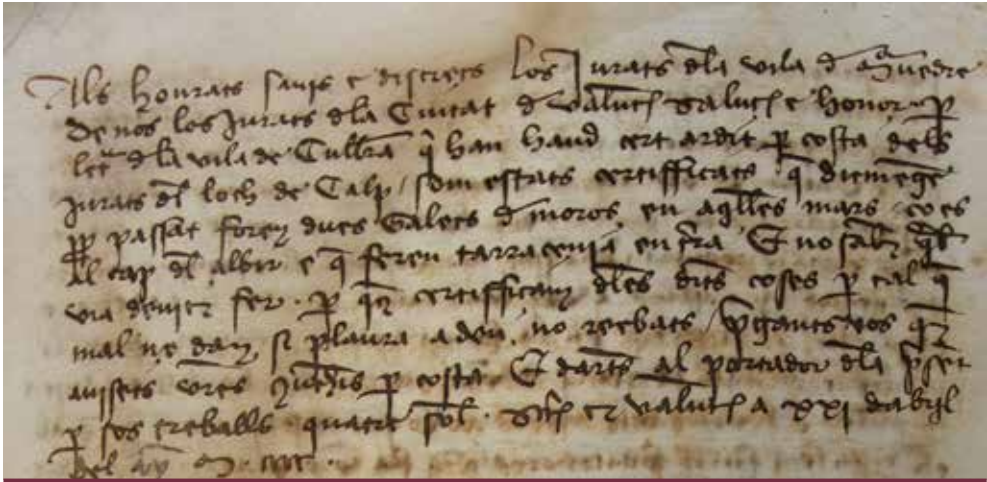
1400, març, 10. València.

Els jurats de València avisen de la presència de dos llenys de moros al lloc de la Vila Joiosa, que han fet damnatges i han captivat algunes persones.

Als honrats los lochtinents de justícia e jurats de la vila de Murvedre, nós los jurats de la ciutat de València, salut e honor.

Certificam-vos que ara havem reebuda una letra que per costa és venguda dels justícia e jurats del loch de Vilaioyosa per la qual nos certifiquen que dilluns proppassat en ora del sol exit, dos lenys de moros són estats en lurs mars e han fets aquí alguns damnatges e cativades algunes persones; per què us assabentam de les dites coses per ço que, volent Déu, siats preservats de semblants dans dels quals, si us plaurà, certificarets vostres convehins e pagarets al portador de la present quatre solidos per son salari. Scrita en València a X de març de l'any MCCCC.

AMV, *Lletres missives*, g₃_6, fol.318 v.

Lletra missiva 2. 21 d'abril de 1400

1400, abril 21. València

Els jurats de València avisen de la presència de dues galeres de moros al cap de l'Albir, segons informació dels jurats de Calp i no saben quina trajectòria van a seguir.

Als honrats, savis e discrets los jurats de la vila de Murvedre, de nós los jurats de la ciutat de València, salut e honor.

Per letra de la vila de Cullera que han haüd cert ardit per costa dels jurats del loch de Calp, som estats certificats que dumenge proppassat foren dues galeres de moros en aquelles mars, ço és, al cap de l'Albir e que feren tarracenia en terra e no sabem qual via devien fer; per què us certificam de les dites coses per tal que mal ne dan, si plaurà a Déu, no reebats, pregants-vos que avisets vostres convehins per costa. E daret al portador de la present per sos treballs quatre solidos. Scrita en València a XXI d'abril de l'any MCCCC.

AMV, *Lletres missives*, g₃-6, fol.341 r

1400, abril, 27. València

Els jurats de València avisen que els guardes del cap de Martí han vist al port de Moraira sis fustes de remos de moros que havien allí pres terra

Als honrats e discrets los jurats de la vila de Murvedre, de nós los jurats de la ciutat de València, salut.

Ara havem reebuda una letra de la vila de Cullera per la qual se mostra que hir de matí les guardes de cap de Martí havien vistes en lo port de Morayre sis fustes de rems de moros que havien allí pres terra; per què us certificam de les dites coses a fi que, ajudant Déus, vos guardets de pendre alcun dan, pregant-vos que n'assabentets vostres convehins per costa. E que paguets al portador de la present quatre solidos per son salari. Scrita en València a XXVII d'abril de l'any MCCCC.

AMV, *Lletres missives*, g₃-6, fol. 347 r

4

1400, agost, 31. València

Els jurats de València avisen que des de Xàbia han rebut la notícia que el talaier d'aquest lloc ha vist una fusta que arribà fins a quatre milles del cap de Martí i després se'n tornà per la mateixa via i entenia que era d'enemics

Als honrats los justícia, jurats e prohòmens de la vila de Murvedre, de nós los jurats de València, fe, salut e honor.

Fem-vos saber que ara en hora de sonants vespres havem reebuda una letra per via de Xàbea dada a XXX d'agost per la qual és certificada tota la costera tro aci que'l talayer de Xàbea ha vista una fusta de rems que vench tro a quatre milles del cap de Martí e en après se nés tornada per la via d'on vench perquè entenia fos fusta d'enemichs; per què avisats-vos et fets-ho saber per tota aquexa costa per ço que no prenguen dan. Datum Valenciae ultima die augusti en la sobredita hora, anno a nativitate Domini M^o CCCC^o. Dats al portador de la present per son salari quatre solidos.

AMV, *Lletres missives*, g₃-7, fol. 27 r

5

1400, setembre, 16. València

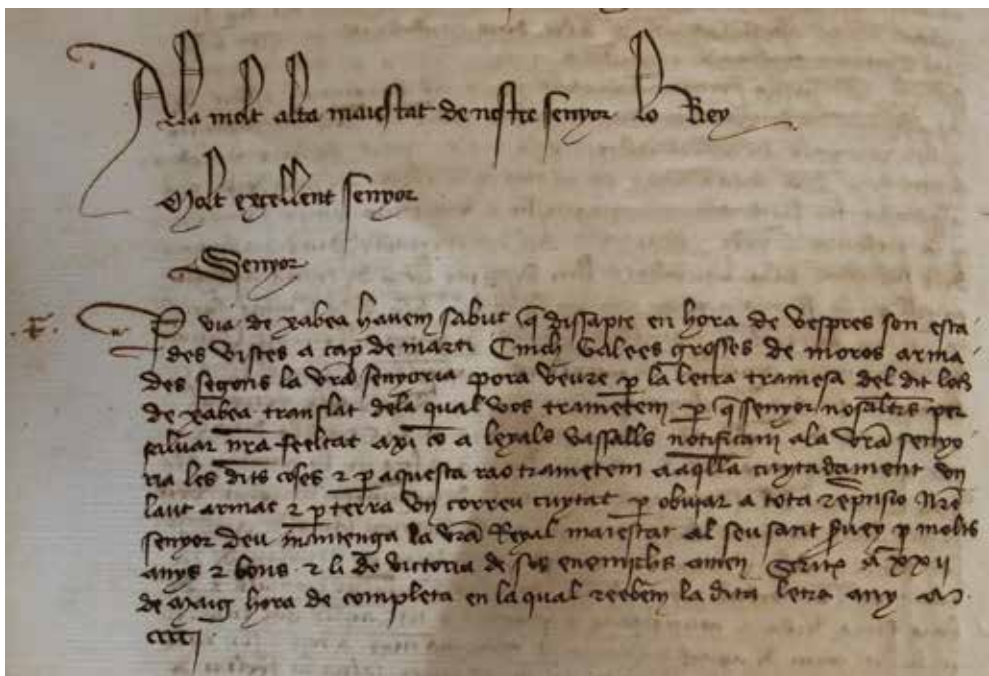
Els jurats de València avisen que des de la Vila Joiosa els han fet saber que han vist una fusta de rems prop de Benidorm, que pensaven que eren de moros e no sabien quina via seguia.

Als honrats los justícia, jurats e prohòmens de la vila de Murvedre, de nós los jurats de la ciutat de València, saluts e honor.

Fem-vos saber que en lo present dia de huy, data de la present, en hora de prima havem reebuda una letra dels justícia e jurats de Cullera certifican-nos que per via de Vilajoyosa havien vista en les mars de Benidorm una fusta de reme e que's pensaven que fos de moros e no saben qual via haurà feta e axí avisats-vos e fets-ho saber per tota aquexa costa per ço que en persones e béns no puxen pendre alcun mal o dan. Datum Valencia, XVI^a die septembris anno a nativitate Domini M^o CCCC^o. Da-rets al portador de la present per son salari quatre sous.

AMV, *Lletres missives*, g₃-7, fol. 34 r-v

6

Lletra missiva 6. Lletra al rei

1401, maig, 22. València

Els jurats de València es dirigeixen al Rei per a avisar-lo que cinc galeres grosses de moros armades han estat vistes al cap de Martí, segons informen des de Xàbia

A la molt alta Majestat de nostre senyor, lo Rey

Molt excel·lent senyor,

Senyor,

Per via de Xàbea havem sabut que dissapte en hora de vespres són estades vistes a cap de Martí cinch galees grosses de moros armades, segons la vostra senyoria porà veure per la letra tramesa del dit loch de Xàbea, translat de la qual vos trametem perquè, senyor, nosaltres per salvar nostra feultat axí com a leyls vassalls notificam a la vostra senyoria les dites coses e per aquesta raó trametem a aquella cuytadament un laüt armat e per terra un correu cuytat per obviar a tota reprensió. Nostre senyor Déu mantenga la vostra reyal majestat al seu sant servey per molts anys e bons e li do victòria de sos enemichs amén. Scrita a XXII de maig hora de completa en la qual reebem la dita letra any MCCCCI.

AMV, *Lletres missives*, 3_g-7, fol 131 v

7

1404, maig, 28. València

Els jurats de València informen que des d'Eivissa els han fet saber que han arribat a l'illa de Formentera dues de fustes moros que es dirigeixen cap a la costa valenciana.

Ala honrats los justícia, jurats e pròmens de la vila de Murvedre, de nós los jurats de la ciutat de València, salut e honor.

Significam-vos que huy dia data de la present havem reebuda una letra dels Governador, jurats e pròmens de la illa d'Eivisa en la qual nos certifiquen que dilluns en hora de tercia poch més o menys són stades arribades en la illa de Fromentera dues fustes de moros, la una de XVII banchs e l'altra de XIII en XIII banchs, les quals fan la via d'aquestes mars; per què de les dites coses vos certificam per çó que'n certifiquets los de les maritimes d'aquexa part per tal que mal ne dan no puxen pendre. Datum Valenciae XXVIII die Madii anno a nativitate Domini millesimo CCC^o quarto

Similis facta fuit a Cullera

AMV, *Lletres missives*, g₃-8, fol. 55 v

8

[1410], desembre, 22. València

Els jurats de València informen que tres naus de genovesos han pres algunes barques i han nafrat alguns mariners prop de Dénia i es dirigien cap a Cullera.

Als molts honrats los jurats de la vila de Murvedre.

Senyors, en les mars de la vila de Dénia tres naus armades de jenoveses han preses algunes barques e nafrats mariners. E ir foren vistes voltejar en les mars de Cullera, segons ardit que huy n'avem haüt . Plàcia-us certificar-ne a vostres vehins. E darets, si us plaurà, al portador de la present per son peatge quatre solidos. Scrita en València a XXII de deembre [MCCCCX]

AMV, *Lletres missives*, g₃-10, fol. 88 v

Costa prop de Moraira. Fotografia Joan Ivars.

1411, abril, 22. València

Els jurats de València informen que els han fet saber des de Xàbia que el guarda de cap de Martí ha vist passar un fusta de remos de moros davant dit cap i que es dirigia al cap de Moraira.

Als honrats los jurats de la vila de Murvedre, de nós los jurats de la ciutat de València, salut e honor.

Certificam-vos que en lo present dia en hora de prima havem reebuda una letra la qual és venguda per la costa dels jurats del loch Xàbea per la qual nos fan saber que dilluns ans del sol post la guarda del cap de Martí que en la dita hora havia vist passar una fusta de remos de moros denant lo dit cap de Martí, de fora a les veles fahent la

via al cap de Morayra. Per què us notificam les dites coses a fi que, Déu volent, mal ne dan no reebats. E si vostre pler sia, certificar-ne'ts vostres convehints. E axí d'uns en altres per la costa. E darets al portador de la present per son salari quatre solidos. Datum Valenciae XXII^a mensis aprilis anno a nativitate Domini M^o CCCC^o XI°

AMV, *Lletres missives*, g₃-10, fol. 118 v.

10

1411, maig, 7. València

Els jurats de València informen que han rebut la notícia per via dels jurats de Dénia que a Bogia i en la costa de Barbaria estan armant-se deu fustes per a atacar les costes de la Corona d'Aragó.

Als honrats los jurats de la vila de Murverdre, de nós los jurats de la ciutat de València, salut e honor.

A la vostra saviea fem saber que en lo present dia e hora de prima havem reebuda una letra dels jurats e pròmens de la vila de Dénia per la qual nos han scrit que ells han haüda nova certa que en Bogia e en la costa de Barbaria se són armades deu fustes de rems per damnejar les mars de la Corona Reyala d'Aragó; per què us certificam de les dites coses per tal que dan ne mal no reebats. E vosaltres, si us plaurà, certificar-ne'ts vostres convehints. E darets al portador de la present per son salari e treball quatre solidos. Datum Valenciae VII^a die mensis madii anno a nativitate Domini Millesimo CCCC^o undecimo.

AMV, *Lletres missives*, g₃-10, fol. 121 r

11

1411, maig, 18. València

Els jurats de València informen que els jurats de Xàbia els han fet saber que una fusta de rems de moros assaltava una barca al cap de la Nau, segons notícia del guarda de cap de Martí.

Als molt honrats los jurats de la vila de Murverdre, de nós los jurats de la ciutat de València, salut e honor.

A la vostra saviea notificam que en lo present dia e hora de prima havem reebuda una letra que és vinguda per la costa dels jurats e prohòmens del loc de Xàbea per la qual

nos fan saber que dissapte proppassat en hora del sol post la guarda de cap de Martí veu una fusta de rems de moros en la mar del cap de la Nau que donava a una barqua; per què us certificam de les dites coses a fi que mal ne dan no reebats. E vosaltres, si us plaurà, certificar-ne'ts vostres convehins e daretz al portador de la present per son salari e treball quatre solidos. Datum Valenciae XVIII^a die mensis madii anno a nativitate Domini millesimo CCCC^o undecimo.

AMV, *Lletres missives*, g₃-10, fol. 123 r-v.

12

1411, juliol, 10. València

Els jurats de València fan saber que els jurats de Dénia han vist quatre naus armades de genovesos que es dirigien a les costes valencians per a atacar els vassalls de la Corona d'Aragó.

Als molt honrats los jurats de la vila de Murvedre, de nós los jurats de la ciutat de València, salut e honor.

Vostra saviea certificam que en lo present dia en ora de prima havem haüda letra dels jurats de la vila de Dénia per la qual nos fan saber que hir que fon dijous en hora de vespres veren en aquelles mars IIIIe naus armades de jenoveses les quals fahien la via d'aquestes mars per dampnificar los vassalls de la Corona Reyat d'Aragó; per què us notificam les dites coses a fi que mal ne dan no reebats. E vosaltres, si us plaurà, certificar-ne'ts prestament vostres vehins e axí d'uns en altres per la costa, e daretz al portador de la present per son salari e treball IIII sous. Datum Valenciae X^a die mensis julii anno a nativitate Domini M^o CCCC^o XI°.

AMV, *Lletres missives*, g₃-10, fol. 138 v.

13

1411, agost, 12. València

Els jurats de València informen que ha estat vista una galiota armada de moros prop de Dénia, a la punta del Barber i es dirigeix cap a València.

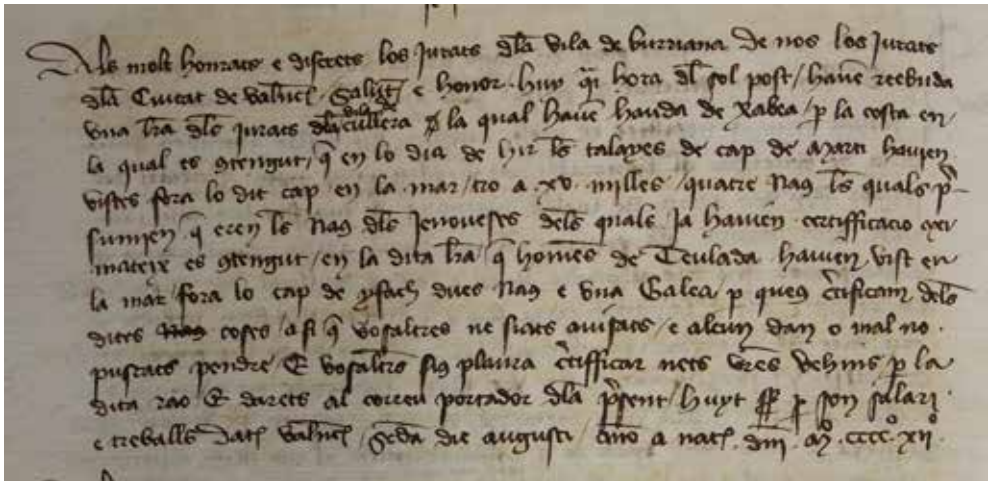
Als molt honrats los jurats de a vila de Murvedre, de nós los jurats de la ciutat de València, salut e honor.

Vostra saviesa certificam que en lo present dia en hora de prima havem reebuda una letra per via de la costa dels jurats e pròmens de la vila de Dénia per la qual nos fan

saber que dilluns proppassat en hora de miga nit fon vista una galiota armada de moros en les mars de la dita vila prop la punta apellada del Barber e fahia la via de aquestes mars. Per què us scrivim de les dites coses per tal que ab l'ajuda de Déu mal ne dan no reebuts [sic]. E vosaltres, si us plaurà, certificar-ne'ts vostres vehins e axí d'uns en altres per la costa. E darets al portador de la present per son peatge e treball quatre solidos . Datum Valenciae XII^a die mensis augusti anno a nativitate Domini M^o CCCC^o XI°

AMV, *Lletres missives*, g₃-10, fol. 148 r

14

Lletra missiva 14. 2 d'agost 1412

1412, agost, 2. València

Els jurats de València informen que han tingut notícia de Xàbia, on els talaiers de cap de Martí han vist quatre naus que presumeixen que són de genovesos. També des de Teulada han rebut la notícia que hòmens d'aquest lloc han vist prop del cap d'Ifac dues naus i una galera.

Als molt honrats e discrets los jurats de la vila de Burriana, de nós los jurats de la ciutat de València, salut e honor.

Huy quasi hora del sol post havem reebuda una letra dels jurats de la vila de Cullera la qual havem haüda de Xàbea per la costa en la qual és contengut que en lo dia de hir les talayes de cap de Martí havien vistes fora lo dit cap en la mar tro a XV milles quatre naus les quals presumien que eren les naus dels jenoveses de les quals ja havien

certificació, axí mateix és contingut en la dita letra que hòmens de Teulada havien vist en la mar fora lo cap de Yfach dues naus e una galea; perquè us certificam de les dites coses a fi que vosaltres ne siats avisats e alcun dan o mal no puscats pendre. E vosaltres, si us plaurà, certificar-ne'ts vostres vehins per la dita raó e darets al correu portador de la present huyt sous per son salari e treballs. Datum Valenciae secunda die augusti anno a natvitate Domini M^o CCCC^o XII°

AMV, *Lletres missives*, g₃-11, fol. 66 v.

15

1415, maig, 17. València

Els jurats de València informen que des de Dénia els han avisat que a les seus costes han sigut vistes quatre fustes a remes a la vela, tement que siguen de moros.

Als molt honrats los jurats de la vila de Murvedre, de nós los jurats de la ciutat de València, salut.

Certificam-vos que huy hora del sol exit havem reebuda una letra dels jurats de la vila de Cullera avisants-nos que com en les mars de la vila de Dénia a XV del present mes foren vistes quatre fustes de remes a la vela, dubtam nos que no sien de moros; per què us notificam les dites coses a fi que mal ne dan no puxats pendre. E vosaltres, si us plaurà, certificar-ne'ts vostres circumvehins e darets al portador de la present per son salari IIII solidos. Datum Valenciae XVII^a die madii anno a nativitate Dominin M^o CCCC^o XV°.

AMV, *Lletres missives*, g₃ -13, fol. 4 r.

16

1415, juny, 26. València

Els jurats de València informen que el denier Guillem Viader ha pogut saber que a Alger s'han armat deu fustes de remes i que estan preparades per a atacar les costes valencianes.

Als molt honrats los jurats de la vila de Murvedre, de nós los jurats de la ciutat de València, salut.

Certificam-vos que huy hora del sol exit havem reebuda una letra dels jurats de la vila de Cullera avisants-nos com ells són stats certificats per letra dels jurats de la vila de Gandia e aquells dels jurats de la vila de Dénia que a XXIII del present mes en Guillem Vinader de la dita vila de Dénia era junt en aquella, el qual era partit de

Mallorques e que en la dita ciutat era vengut un leny qui poch dies havia era partit de Alger lo qual comptava de tot cert que en lo dit lloch de Alger se són armades dues fustes de rems e que deuen tenir e tendran la via d'aquesta costa; per què de les dites coses vos avisam per ço que siats guardats de tot sinistre. E vosaltres, si us plaurà, certificar-ne'ts vostres circumvehins e daretz al portador de la present quatre sous per son salari. Datum Valenciae XXVI^a die junii anno a nativitate Domini M^o CCCC^o XV°.

AMV, *Lletres missives*, g₃-13, fol. 9r.

17

1415, agost, 19. València

Els jurats de València informen que mitjançant els jurats de Dénia han pogut saber que una fusta de biscaïns ha vingut de terra de moros i els han dit de tot cert que a Alger s'han preparat un lleny i una galiota per a atacar les costes valencianes.

Als molt honrats los jurats de la vila de Murvedre, de nós los jurats de la ciutat de València

Certificam-vos que huy hora de completes havem reebuda una letra dels jurats de la vila de Cullera avisants-nos com ells són estats certificats per letra dels jurats de la vila de Dénia que una fusta de vizcainos és allí arribada la qual ve de Teneç, terra de moros, los ha dit de tot cert que un leny de Alger e una galiota de moros se són armades per venir en aquesta costa; per què de les dites coses vos avisam a fi que mal ni dan no puxats reebre. E vosaltres, si us plaurà, certificar-ne'ts vostres circumvehins. E daretz al portador de la present per son salari quatre solidos. Datum Valenciae XIX^a die augusti anno a nativitate domini M^o CCCC^o XV°

AMV, *Lletres missives*, g₃-13, fol. 15 r.

18

1417, juny, 8. València

Els jurats de València informen que els jurats de Xàbia els han fet saber que la guarda de cap de Martí ha vist dues fustes de rems a les veles i que s'acostaren a terra, i presumien que eren galeres de moros de 20 bancs cadascuna.

Als honrats los jurats de la vila de Murvedre, de nós los jurats de la ciutat de València, salut e honor.

Huy data de la present en hora de matines havem reebuda una letra dels jurats de la vila de Cullera per la qual nos fan saber com són stats certificats ab letra que han reebuda dels jurats de la vila de Gandia e aquells dels de la vila de Dénia e aquells del loch de Xàbea que a VI del present mes en hora de dites vespres la guarda del cap de Martí dix a aquells que havia vistes defora en lo golf dues fustes de remes a les veles e que s'ecostaren a X milles de terra e calaren, e's sostengueren allí e que poden esser de qualsque XX banchs cascuna e que presomien que eren de moros. On vos certificam de les dites coses a fi que mal ne dan no puxats reebre e n'avisets vostres circumvehins. E darets, si us plaurà, al portador de la present quatre solidos per son salari. Datum Valenciae VIII^a die junii anno a nativitate Domini M^o CCCC^o XVII°

AMV, *Lletres missives* g₃-13, fol. 207 r.

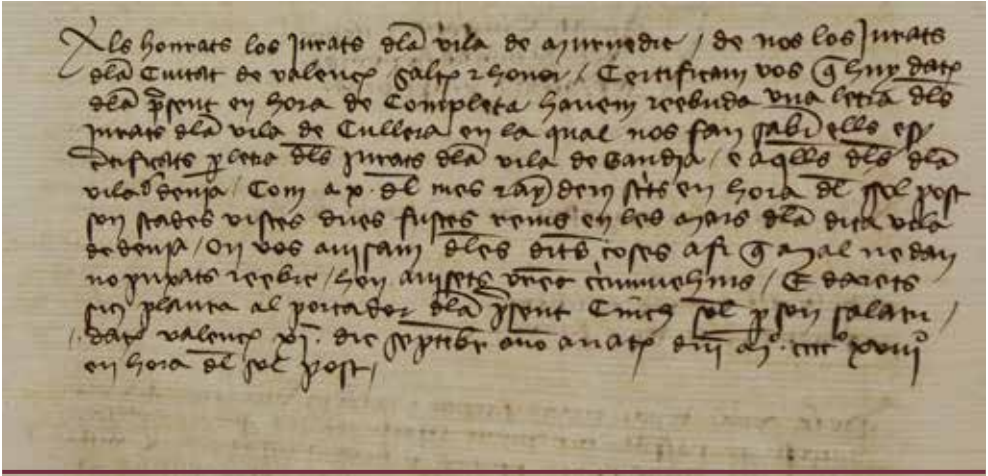
1418, maig, 18. València

Els jurats de València informen que els jurats de Dénia han pogut saber d'un home que havia estat a a la ciutat de Bogia, terra de moros, que en aquesta ciutat s'havien armat dues galeres grosses i tres galiotes i que en la ciutat de Bona s'han armat altres tres galiotes i temen que es dirigisquen a les seues costes.

Als honrats los jurats de la vila de Murvedre, de nós los jurats de la ciutat de València, salut e honor.

Certificam-vos que huy data de la present en hora del sol exit havem reebuda una letra dels jurats de la vila de Cullera en la qual nos fan saber ells ésser certificats per letra dels jurats de la de Gandia e aquells dels jurats de la vila de Dénia com a XVI del present e dejús scrit mes en la dita vila de Dénia era arribat hun hom qui era vengut de la ciutat de Bogia terra de moros recomptant que ell, essent en la prop dita ciutat, partiren d'aquella dues galees grosses armades e que s'i armaren tres galiotes, e en la ciutat de Bona se armaven altres tres galiotes perquè són en compte VIII fustes e que és dupte no facen la via d'aquestes mars. On vos avisam de les dites coses a fi que mal de dan no puxats reebre he n'avisets vostres circumvehins. E darets si us plaurà al portador de la present quatre solidos per son salari. Datum Valenciae XVIII^a madii anno a nativitate Domini M^o CCCC^o XVIII°

AMV, *Lletres missives*, g₃-14, fol. 8 v-9r

Lletra missiva 20. 11 de setembre 1418

1418, setembre, 11. València

Els jurats de València informen que han rebut notícia d'haver estat vistes dos fustes de rems en les costes de Dénia

Als honrats los jurats de la vila de Murvedre, de nós los jurats de la ciutat de València, salut e honor.

Certificam-vos que huy data de la present en hora de completa havem reebuda una letra dels jurats de la vila de Cullera en la qual nos fan saber ells ésser certificats per letra dels jurats de la vila de Gandia e aquells dels de la vila de Dénia com a X del mes e any dejús scrits en hora del sol post són stades vistes dues fustes rems en les mars de la dita vila de Dénia. On vos avisam de les dites coses a fi que mal ne dan no puxats reebre. He n'avisets vostres circumvehins, e darets, si us plaurà, al portador de la present cinch solidos per son salari. Datum Valenciae XI^a die septembris anno a nativitate Domini M^o CCCC^o XVIII° en hora del sol post.

AMV, *Lletres missives*, g₃-14, fol. 32 v

1421, juny, 3. València

Els jurats de València informen que des de Dénia han pogut saber que ha estat vista una galiota de moros de 18 bancs per les mars de Conilleres i que creia que s'acostaven a aquella costa.

Als honrats los jurats de la vila de Murvedre, de nós los jurats de la ciutat de València, salut e honor.

Certificam-vos com huy, data de la present, en hora de tertia havem reebuda una letra dels jurats de Cullera per la qual nos fan saber ells ésser certificats per letra de la costa, ço és de Dénia tro allí, com a dos del present mes en la dita vila de Dénia és junt un laüt de Iviça qui ha comptat que per ell és estada vista una galiota de moros de XVIII banchs en les mars de Conilleres e que crehia que faria la via d'aquestes mars. Per què de les dites coses vos avisam a fi que'n certifiquets vostres circumvehins per ço que mal ni dan reebre no'n pusquen. E farets donar, si us plaurà, al portador de la present quatre sous per son salari. Datum Valenciae tertia die junii anno a nativitate Domini M^o CCCC^o XXI°.

AMV, *Lletres missives*, g₃-15, fol. 105-r.v

22

1421, octubre , 24. València

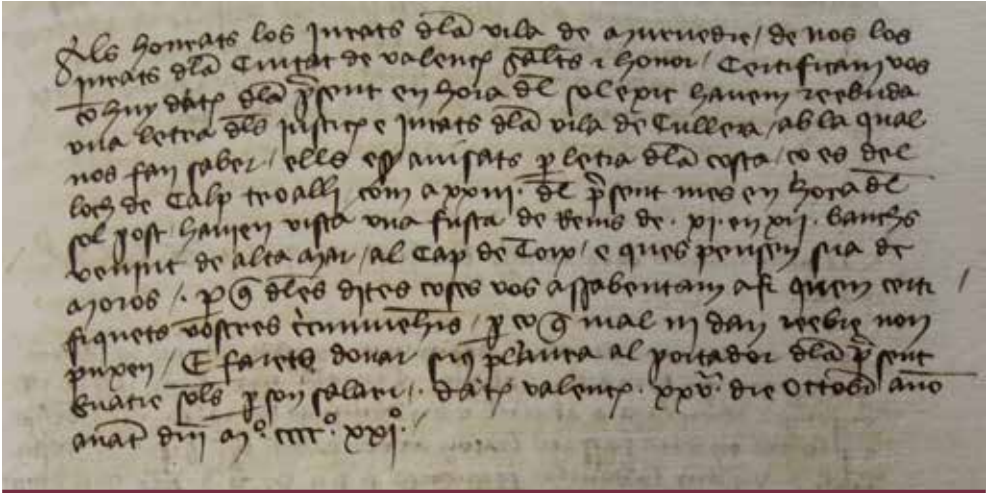
Els jurats de València informen que mossén Bernat Despuig ha vist una galiota de 18 bancs al riu Guaritanys i que presumeix que era de moros.

Als honrats los jurats de la vila de Murvedre, de nos los jurats de la ciutat de València, salut e honor.

Certificam-vos com huy data de la present hora del sol exit havem reebuda una letra dels justícia e jurats de la vila de Cullera ab la qual nos nos fan saber ells ésser avisats per letra de la costa, ço és de Vilajoyosa tro allí, com a XXIII^s del present mes arribà en la dita vila l'onorable mossén Bernat Despuig qui venint de la vila d'Alacant en lo dit XXIII^{en} dia dix que essent ell en lo riu de Guaritanys trobà allí una galiota de XVIII en XX banchs e que'n continent se levà d'allí e meté's en altres mars presumint que és de moros. Per què de les dites coses vos assabentam a fi que'n certifiquets vostres circumvehins per çó que mal ni dan reebre no'n puxen. E farets donar, si us plaurà, al portador de la present quatre solidos per son salari. Datum Valenciae XXI-III^a die octobris anno a nativitate Domini M^o CCCC^o XXI°

AMV, *Lletres missives*, g₃-15, fol. 166 v.

Lletra missiva 23. 25 d'octubre 1421

1421, octubre, 25. València

Els jurats de València informen que des de Calp han rebut una lletra avisant-los de la presència d'una fusta de rems de 10 a 12 bancs a l'altura del cap de Toix i pensen que siga de moros.

Als honrats los jurats de la vila de Murvedre, de nós los jurats de la ciutat de València, saluts e honor.

Certificam-vos com huy data de la present en hora del sol exit havem reebuda una letra dels justícia e jurats de la vila de Cullera ab la qual nos fan saber ells ésser avisats per letra de la costa, ço és del loch de Calp tro allí, com a XXIII del present mes en hora del sol post havien vista una fusta de rems de XI en XII banchs venint de alta mar al cap de Toix e que's pensen sia de moros. Per què de les dites coses vos assabentam a fi que'n certifiquets vostres circumvehins per ço que mal ni dan reebre no'n puxen. E farets donar per pena al portador de la present quatre solidos per son salari. Datum Valenciae XXV^a die octobris anno a nativitate Domini M^o CCCC^o XXI°

AMV, *Lletres missives*, g3-15, fol. 167 r

Penyal d'Ifac. Fotografia Joan Ivars.

1421, desembre, 23. València

Els jurats de València informen que des de Calp han estat informats que una fusta de moros de 12 a 13 bancs ha estat davant d'aquest lloc, han pres una barca i es va dirigir cap a Moraira.

Als honrats los jurats de la vila de Murvedre, de nós los jurats de la ciutat de València, saluts e honor

Certificam-vos que huy data de la present en hora d'alba havem reebuda una letra dels jurats de la vila de Cullera per la qual nos fan saber ells ésser certificats per letra de la costa, ço és de Calp [*ratllat*: Beniça] tro allí, com digmenge proppassat en hora d'alba una fusta de moros de XII en XIII banchs és estada davant lo dit loch [*ratllat*: Calp] e ha pres la barqua d'en Spina e en continent feu la via de Morayre e essent allí tantost los del dit loch de Calp feren varar e metre en mar lo laüt del Capellà ab tres moros per rescatar la dita barqua del dit n'Espina. Lo qual laüt essent junct ab la dita galiota, aquella ha preses los dits tres moros e porte'ls-se'n ensemps ab la dessus dita barqua e han lext lo dit laüt e encara estaven pampolejant denant Calp. Per què de les dites coses vos assabentam per ço que vosaltres ne avisets vostres circumvehins

per ço que mal ni dan reebre non puxen. E farets donar si us plaurà al portador de la present quatre sous per son salari. Datum Valenciae XXIII^a die decembris, anno a nativitate Domini M^o CCCC^o XXI°

AMV, *Lletres missives*, g₃ - 15, fol. 178 v- 179 r

25

1422, març, 28. València

Els jurats de València informen que han rebut la notícia de l'arribada d'una coca al grau de Xàbea, procedent d'Orà i Barberia, el patró de la qual conta que tres fustes li havien donat caça al golf.

Als honrats los jurats de la vila de Murvedre, de nós los jurats de la ciutat de València, saluts e honor.

Certificam-vos com huy data de la present en hora de completes havem reebuda una letra dels jurats de la vila de Cullera per la qual nos fan saber ells ésser certificats per letra de la costa, çó és de Xàbea tro allí, com a XXVII del mes e any dejús scrits arribà en lo grau de la mar del dit loch una coqua la qual venia de Orà de Barberia e lo patró d'aquella recomptà com tres fustes de remos, la una de XX, l'altra de XV e l'altra de XIII li havien donat caça en lo golf traversant en aquestes parts; per què de les dites coses vos assabentam a fi que n'avisets vostres circumvehins per ço que mal ni dan reebre no'n puxen e farets donar, si us plaurà, al portador de la present cinch sous per son salari. Datum Valenciae XXVIII^a die marci anno a nativitate Domini M^o CCCC^o XXII°

AMV, *Lletres missives*, g₃ -15, 214 r.